

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/613

KARAR NO : 1982/429

WZET: Sıkıyönetim ilânına...
laylara ilişkin bulunan, 1402 sayılı
sanın 13/b ve 2310 sayılı Yasa ile ek-
maddesinde öngörülen koşulları içeren
suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde
görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mahmut İkiyek

O L A Y : 23.2.1978 günü Ankara Kepekli Boğazında güvenlik kuvvetlerince yap-

lan aramada özel bir aracın bagajında tam otomatik iki adet makinalı tüfek, şarşörleri
bulunmuş yapılan ve tamamlanan adli soruşturma sonunda:

1- Ankara C. Savcılığı'nca 17.4.1978 günlü iddianame ile sanıklar Fuat İstanbul-
lu, Ali Halaman, Sami Ocak, Ekrem Pazarcı ve Osman Balcı' haklarında cürüm ^{dan} için em-
cemiye teşkili ve ruhsatsız silâh nakletmek suçlarının Türk Ceza Yasası'nın 313/2. ve 6136
sayılı Yasa'nın 12/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ankara Ağır Ceza
Mahkemesi'ne kamu davası açılmış ve Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde 5.10.1978 gününde,
esas 1978/123, karar 1978/251 sayı ile; sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 313. maddesine
aykırı eylemden beraatlerine, Osman Balcı'nın beraatine, Fuat İstanbullu, Ali Halaman,
Sami Ocak ve Ekrem Pazarcı'nın 6136 sayılı Yasa'nın 12/1. maddesi uyarınca hükümlülükle-
rine karar verilmiştir.

2- Olay sırasında yakalanamayan ve hakkında kamu davası açılmayan Mahmut İki-
yek'in yukarıda ismi yazılı sanıklara naklettikleri otomatik tüfekleri temin ettiği tesb
edildiğinden Adana C. Savcılığı'nca 13.12.1978 günlü iddianame ile "Olay günü MHP üyesi
oldukları anlaşılan diğer sanıklar Fuat İstanbullu, Ali Halaman, Sami Ocak, Ekrem Pazarcı
ve Osman Balcı'nın Ülkü Ocakları Adana Bölgesinde bazı incelemede bulunmak üzere An-
kara'dan Adana'ya geldikleri, Ankaraya dönüşlerinde o tarihte Adana Ülkü Ocakları Derneği
Sekreteri olan Mahmut İkiyek'ten iki adet makinalı tüfek olarak Ankara'ya gittiklerinde
yolda yakalandıkları, biçiminde olay açıklanarak sanık Mahmut İkiyek'in Türk Ceza Yasası
nın 313., ve 6136 sayılı Yasa'nın 12/1-3. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle
Adana Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 3.1.1979 gününde, 1978/388 esas, 1979/3 karar
sayı ile; sanığa yüklenen suçların sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu,
Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi
18.4.1979 gününde, 1979/51-91 sayı ile; sanığa yüklenen suçun niteliği yönünden sıkıyön-
etim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olmadığı ve görülmekte olan bir dava
ile de bağlantısının bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları üzerine oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için dosya kendisine gönderilen Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, 24.12.1979 gününde, 1979/66-66 sayı ile; sanıkların siyasi örgüt mensubu bulunmaları, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinde kullanılan ve bu eylemlerin en etkin aracı olan otomatik silâhları Adana'dan Ankara'ya nakletmiş olması nedeniyle, suçun, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla ortak ve genel amaç içerisinde bağlantılı ve sıkıyönetim ilânına neden olan politik ve ideolojik saikle işlenmiş suçlar niteliğinde olduğu gerekçesiyle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vererek görev sorununu kes olarak çözümlenmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararını alan Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi 14.11.1980 gününde, 1980/756-888 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde 230 sayılı yasa ile yapılan değişiklikleri öne sürerek 2. kez görevsizlik kararı vererek dosyayı Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiştir.

Adana 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 24.2.1981 gününde, 1981/23-24 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan politik ve ideolojik saikle işlenmiş suç niteliğinde olduğu ve sanığın siyasi örgüt mensubu bulunduğu gerekçesiyle 2. kez görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Öğüz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 28.6.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Uyuşmazlık Mahkemesi'nce daha önce görevli yargı yeri belirlenmiş olduğundan bu konuda yeniden karar ittihazına yer olmadığı yolundaki düşünce yazısı okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askerî Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yukarıda açıklandığı gibi, Adli Yargı yerinin görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen sıkıyönetim askeri mahkemesinde davada görevsizlik kararı vermiş, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları ile oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için dosya, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir. Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nun 24.12.1979 günlü, 1979/66-66 sayılı

kararı ile de, Askerî Yargı'nın görevli olduğu saptanmış ve sıkıyönetim askeri mahkemesi'nin görevsizlik kararı kaldırılarak görev sorunu kesin olarak çözüme bağlanmıştır.

Hernakadar Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararları kesin ve mahkemeleri bağlayıcı nitelikte ise de, görev konusu kamu düzenine ilişkinliği nedeniyle yargılamanın her evresinde gözönünde bulundurulmalıdır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen karardan sonra daha, yönteme ilişkin -özellikle görev konusunda yasa değişiklikleri olmuşsa bu değişikliğin gözönünde tutulması doğaldır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen kesin nitelikteki kararından sonra, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın görevi belirleyen hükümlerinde 2301/^{ve 2310} sayılı Yasalarla değişiklikler ve ilâveler yapılmıştır.

1402 sayılı Yasa'da 2301 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikte, anılan yasanın 13. maddesi yeni düzenlemede (a) ve (b) olmak üzere iki fıkra haline getirilmiştir. (a) fıkrasında üç aylık süre koşulu konmuş, (b) fıkrası ise aynen eski 13. madde metni deki Haliyle muhafaza edilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Askerî Yargı yerinin görevli olduğunu belirleyen 24.1 1979günlü, 1979/66-66 sayılı kararı, anılan (b) fıkrasında öngörülen ortak ve genel amaç koşulunun varlığını esas almıştır. Ancak sözkonusu kararın verildiği tarihte 1402 sayılı Yasa'ya 2310 sayılı Yasa ile eklenen ek-1. maddesi ile getirilen değişiklik mevcut olmadığından, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nce 2. kez verilen görevsizlik kararı üzerine oluşan olumsuz görev uyuşmazlığında, işin esasının yeniden incelenerek görev sorununun yeni yasal düzenlemeler gözönünde tutularak çözülmesi gerekmektedir.

Bu görüşten hareketle, sanık Mahmut İkiyek'in Adana Ülkü Ocağı Derneği Genel Sekreteri olduğu, dosyada yer alan görevsizlik kararları, Uyuşmazlık Mahkemesi Kararı ve diğer belgelerle belirlenmiş olduğundan, davanın 1402 sayılı Yasa'nın 2310 sayılı Yasa ile ek-1. ve 13/b maddeleri uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

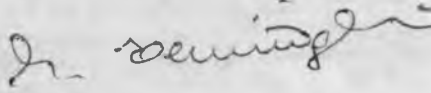
.... /

16.7.1982

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin 14.11.1980 günlü, 1980 756-888 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 28.6.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

İsmail Oğuz,

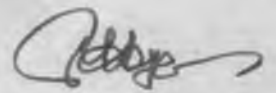
Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y.İsmet Ayer

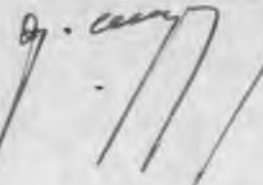
Üye

Yaşar Çiftçioğlu

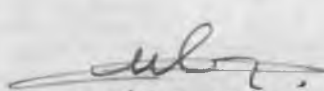
Üye

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel

16.7.1982

i)ç

Bu kararın Resmi gazetesinde yayımı uygundur.

Başkan

15/11/1982

